

Uppföljning av regionalt utvecklingsarbete 2025

Thomas Högman, Magdalena Berglin

Årlig uppföljning

Rapporten syftar till att:

- Beskriva måluppfyllelse i förhållande till RUS.
- Beskriva pågående regionalt utvecklingsarbete.
- Analysera om arbetet behöver förändras utifrån måluppfyllelse

Rapporten utgör kunskapsunderlag för vidare beslut om styrning av det regionala utvecklingsarbetet.

Attraktiva och tillgängliga platser

- **Hämmad attraktionskraft** på grund av svagt utbud, låg tillgänglighet och befolkningsminskning både som ors.
- **Ojämlig samhällsservice** i länets olika delar.
- **Bristande infrastruktur och kollektivtrafik** som försämrar tillgänglighet och konkurrenskraft.
- **Långsam klimatomställning i transportsektorn** med fortsatt höga utsläpp.
- **Otillräcklig digital infrastruktur** med bristande robusthet och täckning

Samhällsnyttig, cirkulär och biobaserad ekonomi

- Cirkulära företag möter större **strukturella hinder** än linjära, särskilt kring **kapital, infrastruktur och kompetens**
- Återvunna material är dyrare och **efterfrågan** på cirkulära varor och tjänster är **låg** – även i offentlig sektor.
- **Offentlig sektor har bristande systemsyn**, omställningsförmåga och använder inte upphandling strategiskt.
- Det saknas tydliga måttetal och styrning för cirkulär ekonomi.
- Effektbrist och begränsad kapacitet i elnäten hindrar etablering och utveckling av cirkulära värdekedjor.

Konkurrenskraftigt näringsliv och hållbar arbetsmarknad

- Arbetslöshet och kompetensbrist råder samtidigt som många saknar den utbildning som efterfrågas.
- Kvalificerad arbetskraft underutnyttjas, och det finns få enklare jobb för personer med låg utbildningsnivå.
- Arbetsmarknaden är köns- och etniskt segregerad, med ensidig branschstruktur och svag utveckling i växande framtidssektorer.
- Näringslivets utveckling är svag med låg export, lågt exportvärde per capita och brist på tillväxtfokus hos många SMF.
- Kompetensbrist fortsätter vara det största tillväxthindret – särskilt brist på yrkeserfarenhet, attityd, specifik kompetens och rätt utbildning.

Hög kunskap och innovationsförmåga

- Otillräcklig gymnasiebehörighet bland unga vid avslutad grundskola.
- Låg övergångsfrekvens från högskoleförberedande program till vidare studier.
- Begränsat återflöde av högskoleutbildade till regionen.
- Otillräcklig digital och AI-mognad samt bristande tillgång till och användning av öppna data i offentlig sektor och SMF.
- Låg innovationsmognad och relativt svag forskning–praktik-koppling i regionen.

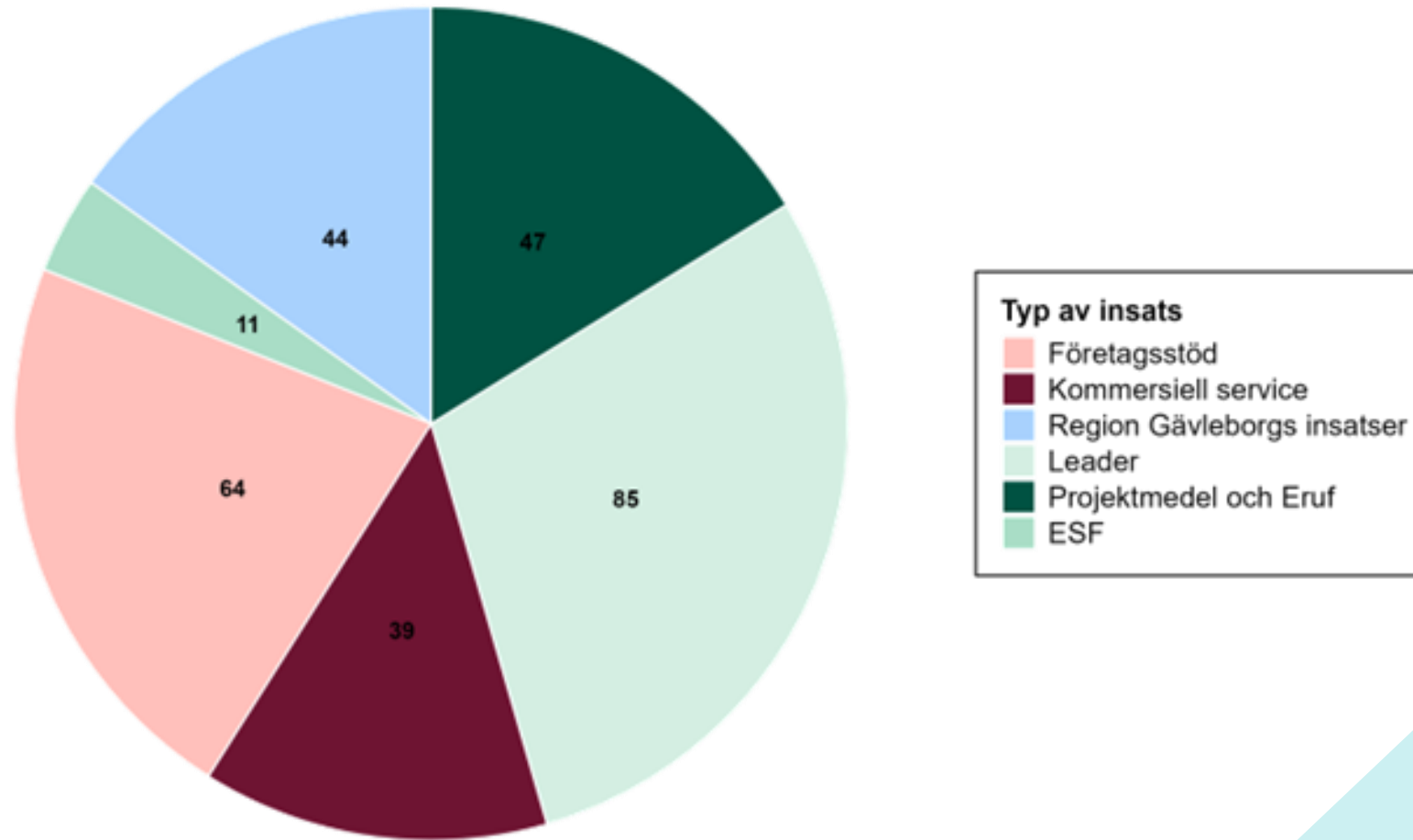

Jämställt och jämlikt samhälle

- Brist på samordnande strukturer och tydlig ansvarsfördelning
- Kortsiktiga finansieringsmodeller som skapar sårbarhet
- Ojämlika samverkansförhållanden där civilsamhällets röst ofta ges begränsat utrymme

Totalportföljen = 290 insatser

RUS effektmål

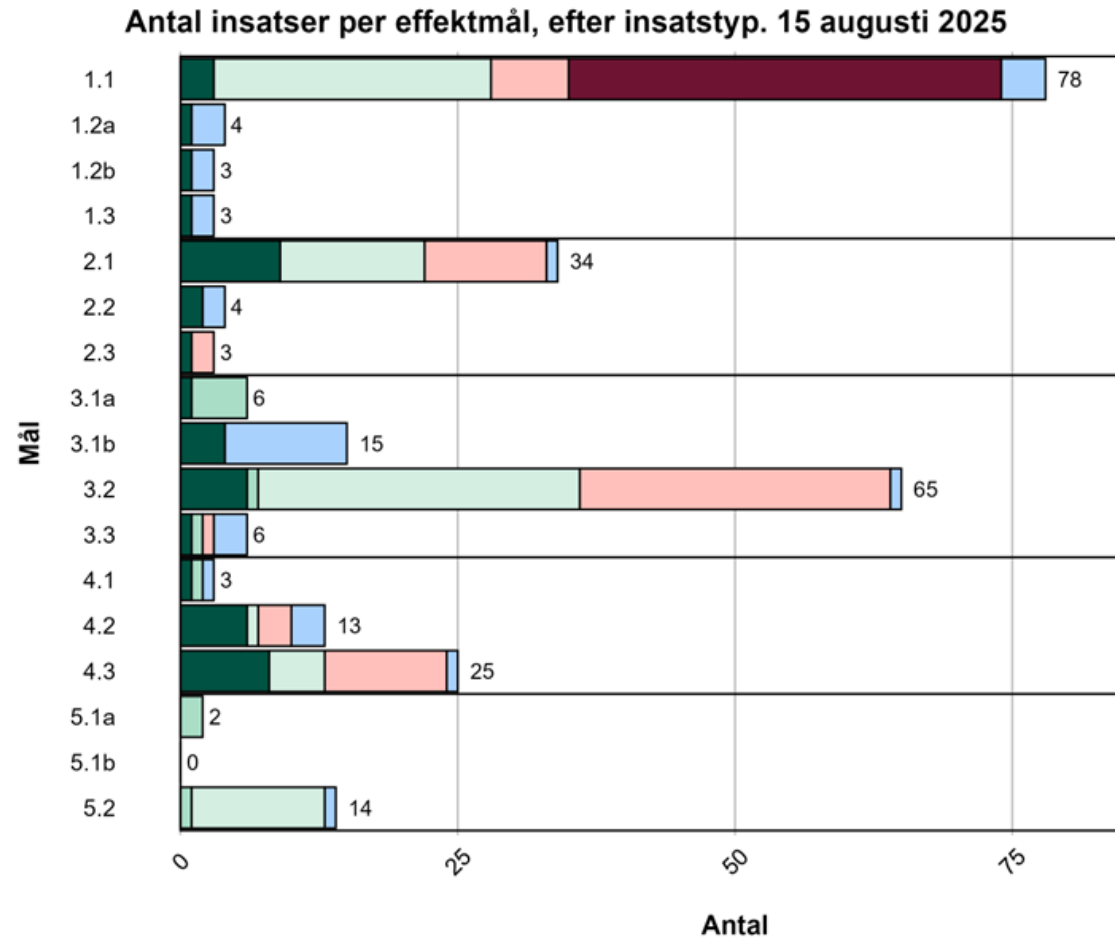
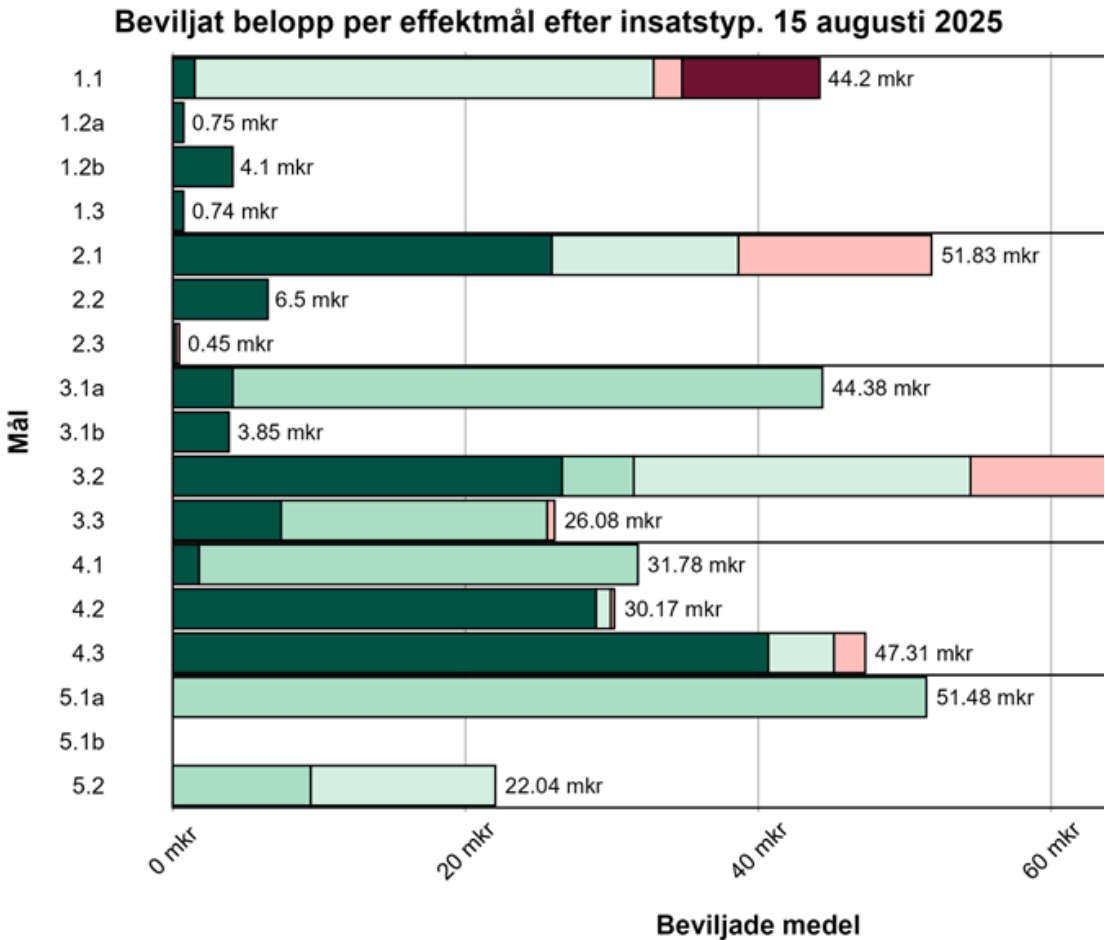
- 1.1 Gävleborg har attraktiva platser och goda livsmiljöer för boende, arbete, företagande och besökare
- 1.2a Gävleborg har robust och kapacitetsstark infrastruktur med hög tillgänglighet för godstransporter och personresor inom länet och över länsgränser
- 1.2b Gävleborg har en fossiloberoende transportsektor och ett hållbart resande
- 1.3 Gävleborg har snabb och robust digital infrastruktur i hela länet

- 2.1 Gävleborg har ett näringsliv som ställt om till en cirkulär och mer biobaserad ekonomi
- 2.2 Gävleborg har en offentlig sektor som ställt om och drivit på samhällets omställning till en cirkulär och mer biobaserad ekonomi
- 2.3 Gävleborg har kapacitetsstark fossilfri energiproduktion och effektiv energianvändning
- 3.1a Gävleborg har en jämställd och jämlik arbetsmarknad (även 5.1a)

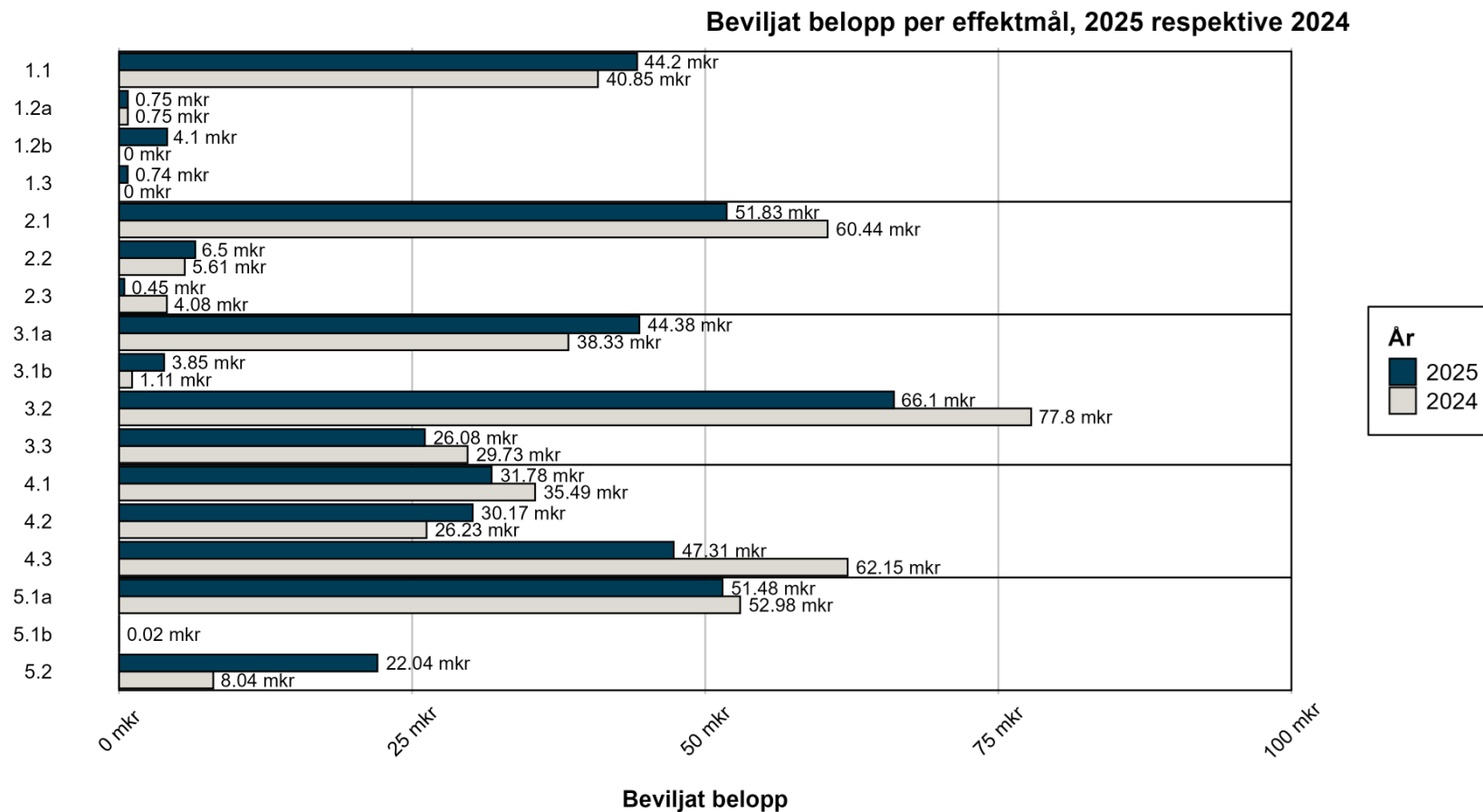
- 3.1b Gävleborg har god matchning mellan utbud och efterfrågan på arbetskraft
- 3.2 Gävleborg har ett brett, diversifierat och inkluderande näringsliv
- 3.3 Gävleborg har ett starkt och internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

- 4.1 Gävleborg har höjt utbildningsnivån på alla nivåer och skillnader mellan grupper har minskat (även 5.1b)
- 4.2 Gävleborg har tagit tillvara digitaliseringens möjligheter i hela samhället
- 4.3 Gävleborg har hög innovationskraft som möter samhällsutmaningar
- 5.2 Gävleborg har hög tillit till och delaktighet i samhället och samhällsutvecklingen

Insatsernas fördelning över RUS mål

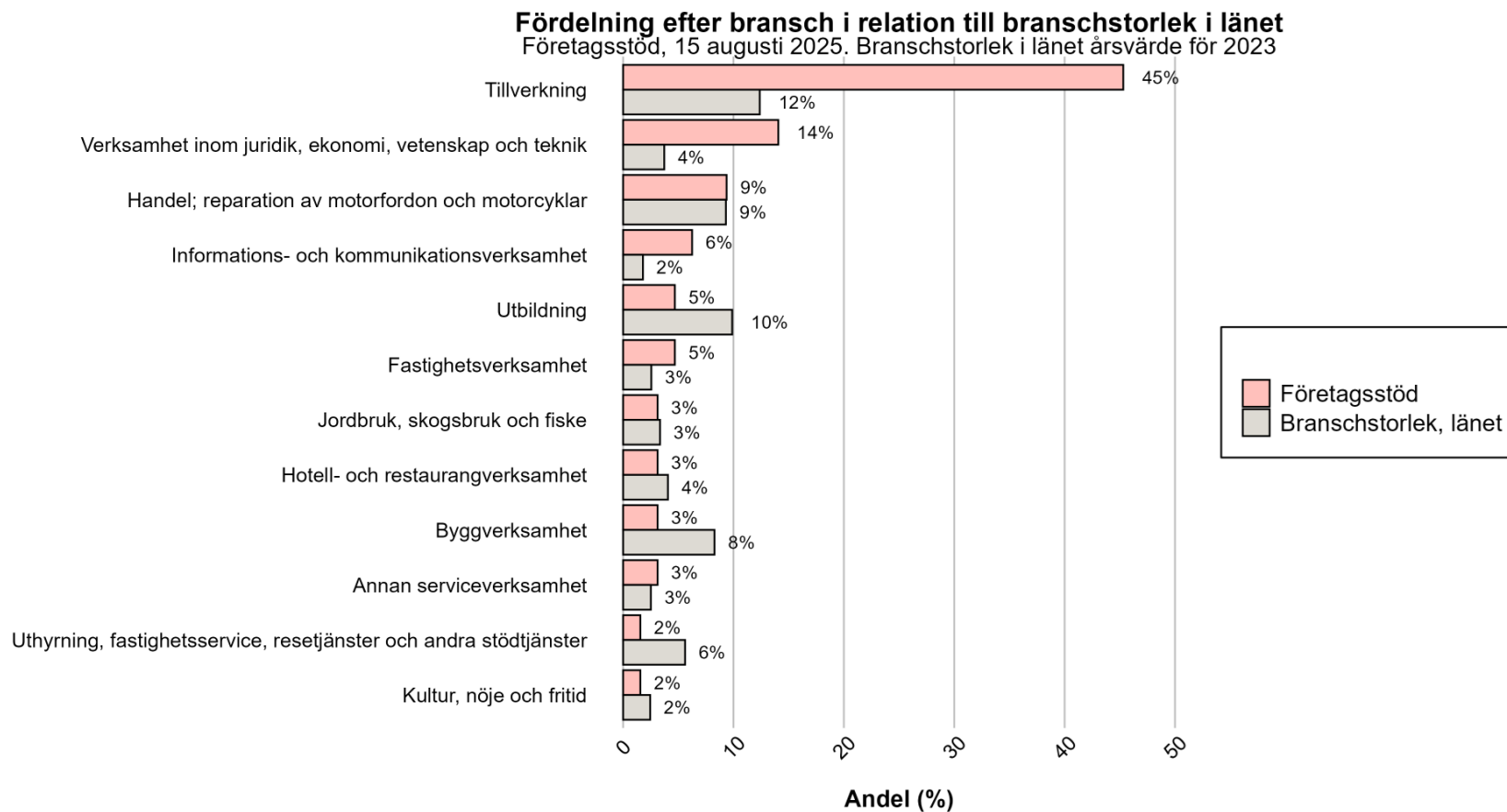

Förändring från förra året

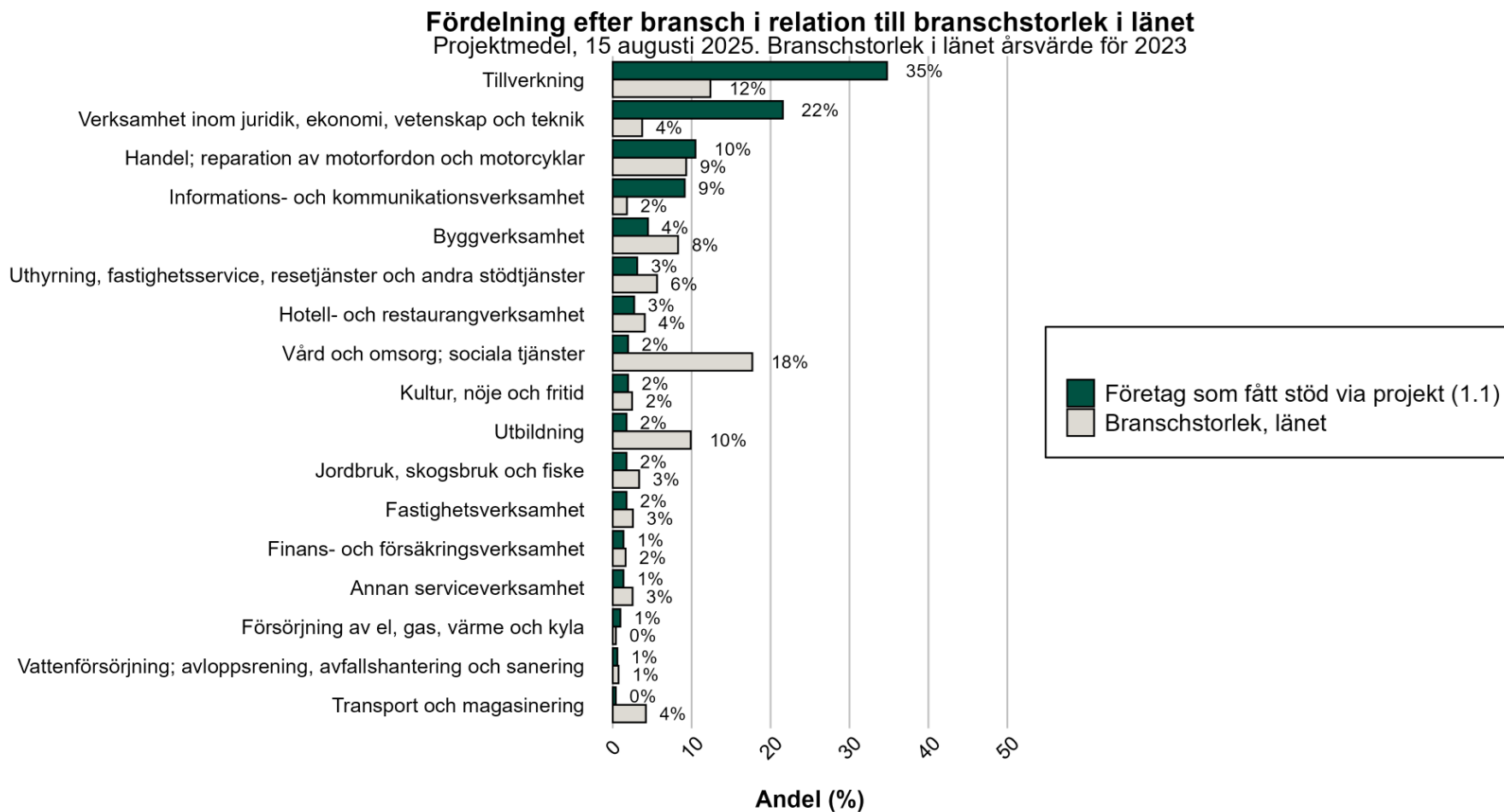
Källa: Nyps samt Regionala Utvecklingsförvaltningen, Region Gävleborg. Bearbetning av Samhällsmedicin, Region Gävleborg

Företagsstöd fördelning efter bransch

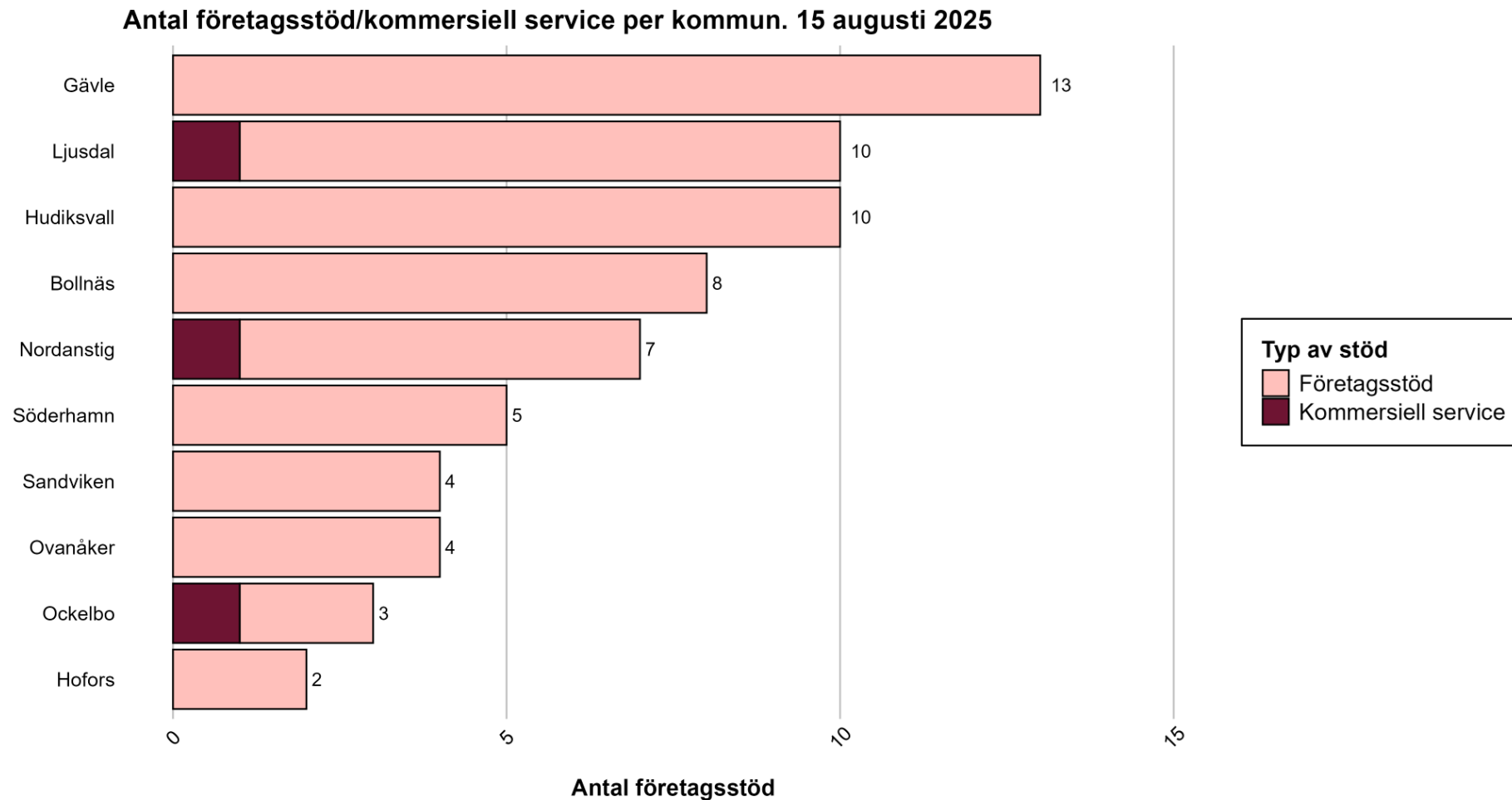
Källa: Nyps, Regionala Utvecklingsförvaltningen, Region Gävleborg samt SCB/BAS. Bearbetning av Samhällsmedicin, Region Gävleborg

Projektmedel fördelning efter bransch

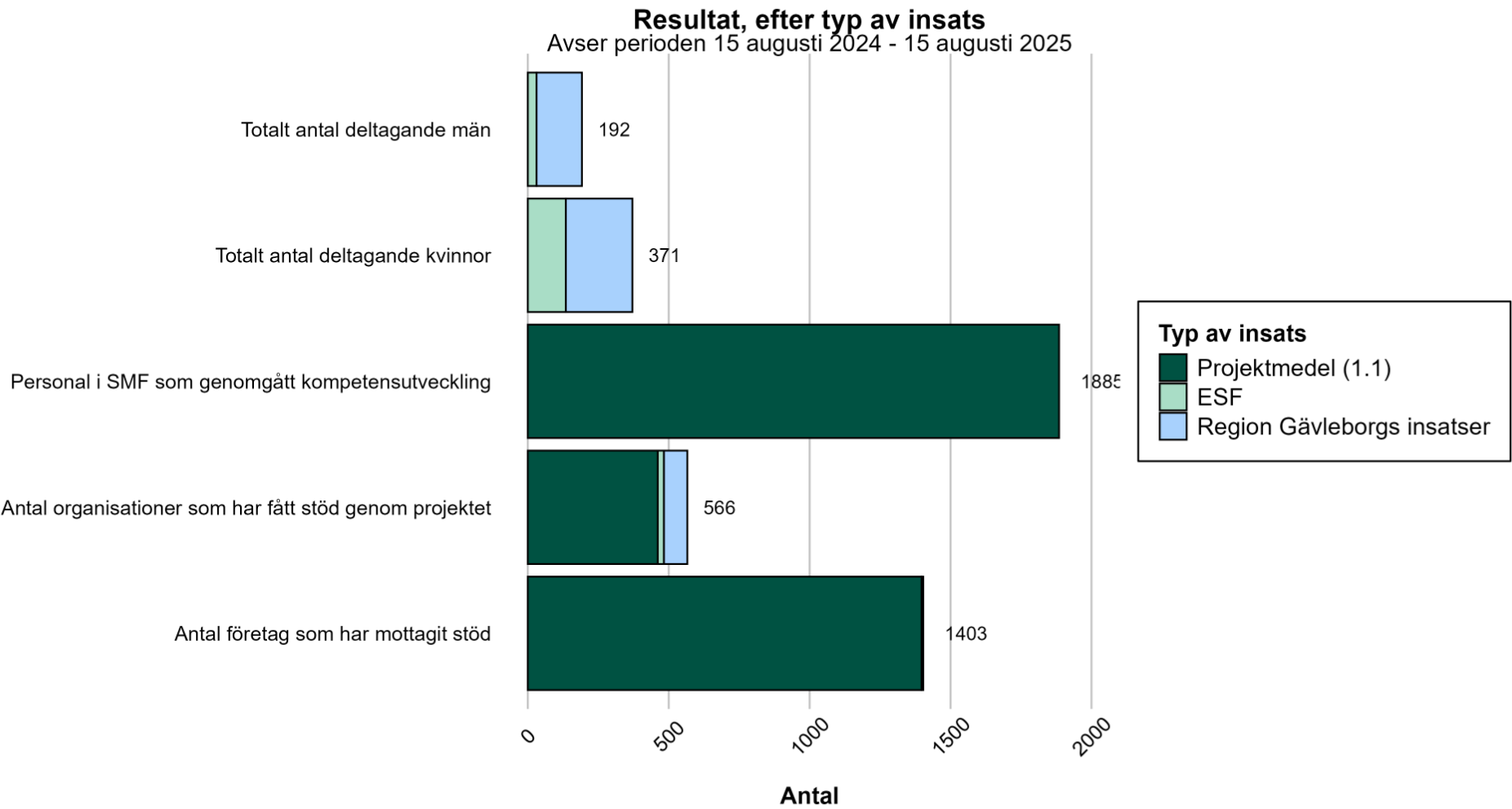
Källa: Regionala Utvecklingsförvaltningen, Region Gävleborg samt SCB/BAS. Bearbetning av Samhällsmedicin, Region Gävleborg

Företagsstöd/KS – fördelning kommun

Källa: Nyps. Bearbetning av Samhällsmedicin, Region Gävleborg

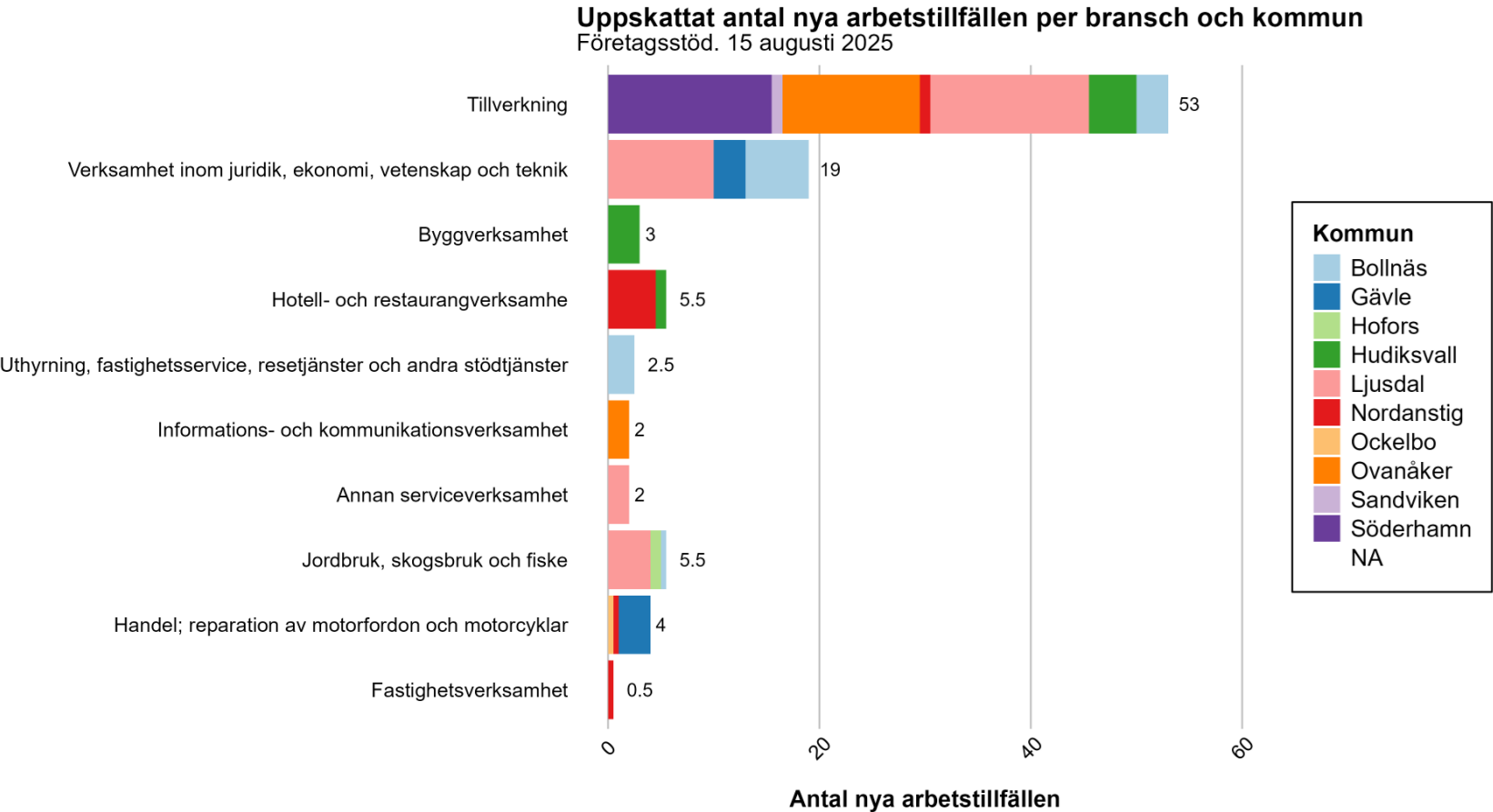
Resultat*

Källa: Regionala Utvecklingsförvaltningen, Region Gävleborg

*Uppföljningssystemet fortfarande under uppbyggnad, har inte full tillförlitlighet.

Resultat: Nya arbetstillfällen (företagsstöd)

Källa: Regionala Utvecklingsförvaltningen, Region Gävleborg

Slutsatser

- Formen är bra – Sakta ökad förståelse – håll i håll ut!
- Verktögen används ojämnt
- Ojämn fördelning saknar motivering
- Utan proaktivt arbete - tyngdpunkt tillverkning
- Fördjupad analys om potential efterfrågas
- Strategisk portföljstyrning behövs
- RUAs samordningsansvar får ibland träda tillbaka pga genomförandeinsatser
- Insatser designas utifrån det enskilda
- Påverkansarbete (nationellt) bör stå i proportion till väntad effekt

"Regionalt utvecklingsarbete utgår från enskilda utmaningar snarare än ett helhetsperspektiv"